

• List

- funkce – v listech probíhá fotosyntéza
  - průduchy v listech zajišťují výměnu plynů mezi rostlinou a vnějším prostředím
  - průduchy se odpařuje voda
- listy vyrůstají z kratší úseků uzlin - podle jejich postavení na stonku –
  - střídavé – z uzliny vyrůstá pouze jeden list
  - vstřícné – vyrůstají 2 listy proti sobě
  - přeslenité – vyrůstá větší počet listů

Vnější stavba listu

- list - řapík /řapíkaté, ber řapíku – přisedlé/
- čepel
- pletivo vodivé /vytváří žilnatinu – rozvádí živiny, zpevňuje čepel listu/
- u většiny listů – rub a líc /je to dáno vnitřní stavbou, horní část je tmavší/
- podle stavby listové čepele – jednoduché – souvislá různě členěná čepel /srdčité, ledvinité, vejčité, štítnaté, kopinaté, jehlicovité, okrouhlé../
- složené – listová čepel rozdělená na různý počet samostatných lístků – podle jejich uspořádání – dlanitě složené – /trojčetné, čtyřčetné, pětičetné..-/ zpeřené - /lichospeřené, sudospeřené/

Vnitřní stavba listu

- vrchní i spodní stranu listu kryje pokožka /horní strana celistvá, spodní s průduchy - výměna kyslíku a oxidu uhličitého mezi rostlinou a prostředím a odpařování vodních par/
- pletivo /asimilační/ s velkým množstvím zeleného barviva /chlorofyl/ - probíhá zde fotosyntéza
- pletivo provzdušňovací – velké volné – cirkulace plynů

Přeměny listu

- i další funkce – zásobní /ztloustlé listy – např. cibule/
- ochrannou /trny – např. dřívěšál/
- uchopovací – konce listů přeměněny na úponky /hrách/

Význam listů

- zelená hmota v přírodě – hlavní potrava býložravců, potrava pro člověka, léčiva, koření, pochutiny

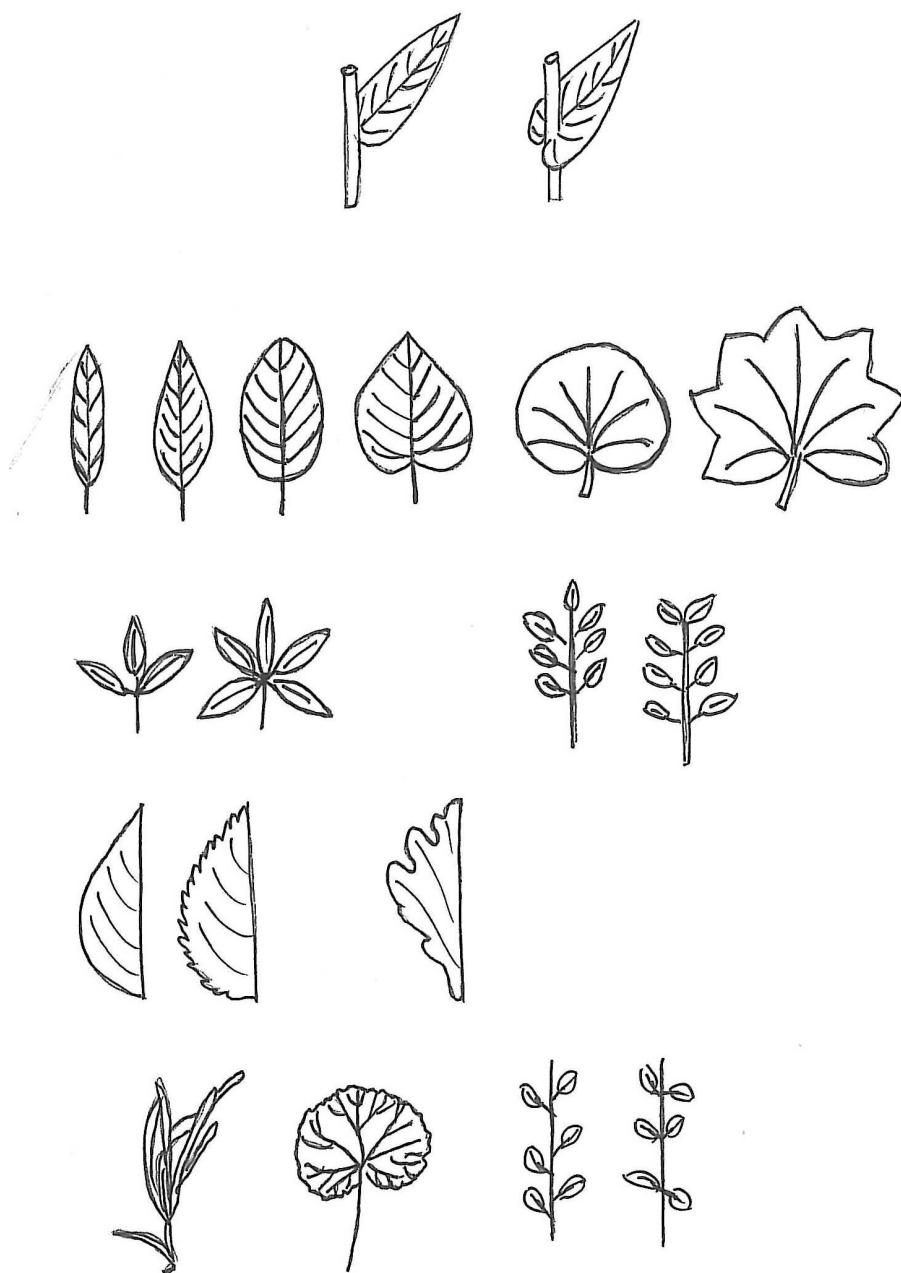
Úkoly – doplň obrázek

- vylisuj a nalep list nějaké rostliny

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je L. Sinkulová

Materiál byl vytvořen v rámci projektu Základní školy Stráž, okres Tachov, příspěvkové organizace, registrovaným pod názvem „Škola na míru našim dětem“ a číslem CZ.1.07/1.4.00/21.2210

List

(obr. č. 1)

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je L. Sinkulová

Materiál byl vytvořen v rámci projektu Základní školy Stráž, okres Tachov, příspěvkové organizace, registrovaným pod názvem „Škola na míru našim dětem“ a číslem CZ.1.07/1.4.00/21.2210

Otázky – 1/ Jaký je význam listu pro rostlinu?

2/ Co je žilnatina?

3/ Která zelenina se pěstuje pro list?

PL – List

1/ Dopln chybějící slova:

V listech probíhá _____ .

Většina listů je tvořena _____ a _____ .

Jestliže z uzliny stonku vyrůstá jeden list, hovoříme o listech _____ .

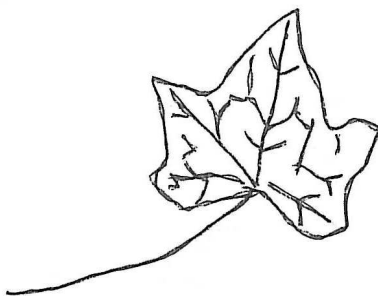
Více listových čepelí mají _____ listy.

U dřevitých jsou listy přeměněny v _____ a u hrachu v _____ .

Na suchých stanovištích rostou _____ rostliny.

Zelí řadíme mezi _____ zeleninu.

2/ Popiš jeho jednotlivé části :

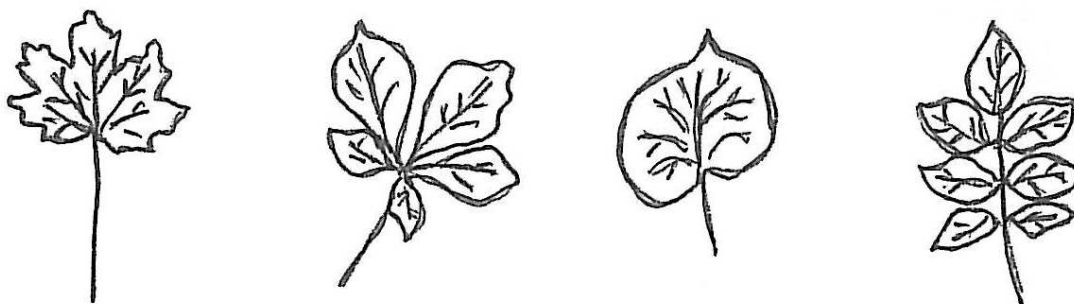
(obr. č. 2)

3/ Vyber a přiřaď listům na obrázcích název podle jejich tvaru, např. jednoduchý, srdčitý, složený, lichozpeřený apod.

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je L. Sinkulová

Materiál byl vytvořen v rámci projektu Základní školy Stráž, okres Tachov, příspěvkové organizace , registrovaným pod názvem „Škola na míru našim dětem“ a číslem CZ.1.07/1.4.00/21.2210

List

(obr. č. 3)

4/ Která pletiva se nacházejí v listu?

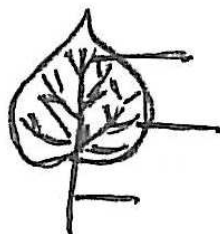
Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je L. Sinkulová

Materiál byl vytvořen v rámci projektu Základní školy Stráž, okres Tachov, příspěvkové organizace, registrovaným pod názvem „Škola na míru našim dětem“ a číslem CZ.1.07/1.4.00/21.2210

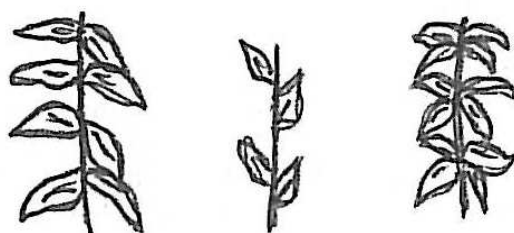

 Prověrka – List, dýchání, fotosyntéza

1/ Popiš části listu :

2/ Na obrázcích vidíš 3 způsoby růstu listů na stonku. Správně je pojmenuj a doplň chybějící způsob.

3/ Co je průduch a kde ho najdeme? K čemu slouží?

4/ Pojmenuj správně stromy s těmito listy:

5/ Podtrhni, co potřebuje rostlina k fotosyntéze :

kyslík   voda   oxid uhličitý   škrob   cukr   minerální látky   světlo

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je L. Sinkulová

Materiál byl vytvořen v rámci projektu Základní školy Stráž, okres Tachov, příspěvkové organizace , registrovaným pod názvem „Škola na míru našim dětem“ a číslem CZ.1.07/1.4.00/21.2210

List

6/ Napiš tři rozdíly mezi fotosyntézou a dýcháním:

fotosyntéza – 1. _____
2. _____
3. _____

dýchání – 1. _____
2. _____
3. _____

Prověrka – Kořen, stonek, list

1/ Jak se nazývá část kořene přijímající z půdy živiny (roztoky)?

2/ Uveď dvě rostliny, které hromadí v kořenech zásobní látky.

3/ Jaký typ stonku má : smetánka lékařská –
pšenice setá –

4/ Lýko vede živiny a/ z půdy do listů
b/ z listů do kořene

5/ Urči typ postavení listů na stonku :

6/ Jakou žilnatinu má kukuřice?

7/ Jak se jmenuje chemická reakce za dne v chloroplastech buněk listů?

8/ Co potřebují rostliny k výživě?

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je L. Sinkulová

Materiál byl vytvořen v rámci projektu Základní školy Stráž, okres Tachov, příspěvkové organizace, registrovaným pod názvem „Škola na míru našim dětem“ a číslem CZ.1.07/1.4.00/21.2210

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Laboratorní práce č. 4

Pozorování pokožky listů s průduchy

Pomůcky : Libovolný list dvouděložné rostliny /i pokojové pěstované ve škole/,
mikroskop, potřeby k mikroskopování, průhledná lepenka, bezbarvý lak
na nehty

Úkol č. 1 : Zhotovení mikroskopického preparátu pokožky listu s průduchy.

Postup : Ze spodní části listu se pokuste oddělit velmi tenkou vrstvu /pokožku/.

Tu přeneste do kapky vody na podložní sklo a pozorujte ji pod mikroskopem.

Úkol č. 2 : Vytvoření otisku pokožkových buněk listu s průduchy.

Postup : Na spodní stranu listu naneste tenkou vrstvu laku. Po zaschnutí nabarvené
místo přelepte průsvitnou lepenkou a lehce přimáčkněte.

Pozor lepenku sejměte a přilepte ji na podložní sklo. Pod mikroskopem pak
pozorujte otisk pokožkových buněk, mezi nimiž jsou i otisky průduchů.

Vypracování :

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je L. Sinkulová

Materiál byl vytvořen v rámci projektu Základní školy Stráž, okres Tachov, příspěvkové organizace , registrovaným pod názvem „Škola na míru našim dětem“ a číslem CZ.1.07/1.4.00/21.2210

Závěr :

zdroj: texty – SPN, Přírodopis 2, Zoologie, Botanika, pro 7. ročník ZŠ, 1998
Fraus 7, učebnice pro ZŠ a víceletá gymnázia, 2006
Fraus 7, pracovní sešit s přílohou Přehled učiva pro ZŠ a víceletá gymnázia, 2006
Prodos, Přírodopis 7, pracovní sešit, 2004
obrázky – č. 1 - SPN, Přírodopis 2, Zoologie, Botanika, pro 7. ročník ZŠ, 1998
č. 2, 3 - Fraus 7, učebnice pro ZŠ a víceletá gymnázia, 2006
Fraus 7, pracovní sešit s přílohou Přehled učiva pro ZŠ a víceletá gymnázia, 2006
Prodos, Přírodopis 7, pracovní sešit, 2004

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je L. Sinkulová

Materiál byl vytvořen v rámci projektu Základní školy Stráž, okres Tachov, příspěvkové organizace , registrovaným pod názvem „Škola na míru našim dětem“ a číslem CZ.1.07/1.4.00/21.2210